

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Apparatus Doctrinae Sacrae**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

§. 7. Cum Consuetudinariis & obstinatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38464

adhortaturus, amici panem iterato petentis exemplo usus est, ut indicaret, hunc esse specialem titulum, ob quem non facile quid negari possit petenti.

Sexus titulus est, quod sit *Filius*, si enim ipsa etiam bruta tam sollicitè pullos suos alunt; an Deo hanc providentiam adimemus? An infans, si ratione præditus esset, prudenter dubitare posset, num mater eum lactatura esset, & quis dubitabit, an Deus sustentaturus sit: quibus dixit: *Nunquid obliviscis potest mulier infantem suum? quod si illa oblitiscatur tuum, Iſaix. 49.*

Septimus titulus est, quod sit *Sponsa Dei*: quis unquam audit sponſam regiam à sponſo desertam esse, si illa bene se gesserit? Certè Aſſuerus Estheri dimidium regnum obtulit; quânto magis daturus fuisset, si victum tantum petiisset? An Rex celestis à terreno se vinci patietur? Hos ergo titulos bene perpendere pauperes jubeat Sacerdos, certoque promittat, iis fiduciam auctum iri: si enim, qui litteras septem sigillis munitas à Rege accepisset, quibus ei vicium promitteret, minime dubitaret, quò Rex promissis staturus esset: quânto minus de Deo, qui hos septem titulos tam benignè largitus est, dubitare fas erit? Id unum ergo singulari cura agant pauperes, ut mandata Dei servant, orationem frequentent, patientiam in adversis non desistant: de cætero omnem sollicitudinem in Deum conſiciant, & cum ipsi in ore ac mente assidue habeant.

§ VII.

Quo modo agendum cum Consuetudinariis, & Obſtinatis peccatoribus.

Sacerdoti hic imitanda est Christi mansuetudo & patientia, quâ peccatores expectat & recipit. Illius ars & industria non est posita in eo ut tales statim sine absolutione dimittat, sed ut congruis mediis & motivis tales efficiat, ut merito absolvi possint. In hoc, non illo, consistit labor viri Apostolici.

Primo loco ad illorum animos emolliendos adhibenda est sincera ad Deum precatio pro eorum salute. Juvat etiam benigna conversatione, aut etiam obsequiis animos eorum disponere ut monita salutaria facilius recipiant, quod S. Xaverii familiare fuisse in ejus vita narratur.

II. Si legere norunt suadeat illis, ut singulis diebus tardè & attentè unum alterumve folium ex libello pio legant, maxime ex tali, qui vel de æternitate, vel de quatuor novissimis scribat. Hi enim Concionatores multo efficacius plerumque persuadent emendationem, quam ii, qui in cathedris cum strepitu detonant.

III. Specia liter illis commendat affectum & fiduciam ad SS. Domini Passionem, horteturque, ut singulis diebus semel vel sæpius ad honorem illius Orationem Dominicam, vel Salutationem Angelicam recitent: Hunc in finem juverit illis indicare, quod Christus quondam S. Gertrudi dixit: *Quilibet poterit respirare in spem venie offerendo Deo Patri vitam innocentissimam Passionem & mortem. Credat igitur peccator, se per hoc obtinere saluberrimum fructum indulgentiæ, quæ a nullum tam efficacis remedium contra peccata poterit in terris haberi, sicut devota memoria mea Passionis cum fide recta & vera penitentia, l. 4. In fin. diu. piet.*

IV. Similimodo conetur eos ad singularem fiduciam & amorem erga B. Virginem excitare. Suadeat ergo Sacerdos, ut hanc B. Virginem peccator cum quo agit

variis obsequiis demereri sibi studeat, maxime singulis diebus aliquid in honorem ejus recitando, in ejus libro confitendo, per diem integrum, maxime vero Sabbato, abstinendo ab illo vitio, quo maxime infestatur. Eum in finem conveniet unâ alterave brevi historia ostendere, quam salutare hoc medium multis peccatoribus fuerit, Ex. grat. illi Militi, cui diabolus servi specie assumptâ per 14. annos fervierat, occisurus illum, si vel semel Salutationem Angelicam, quam recitare quotidie consueverat, omisisset, qui tamen postea B. V. patrocinio & ope Eremitæ cujusdam, fraude dæmonis delictâ, egregiè respicit. Uti fufius in Spec. Exem. V. Sal. Angel. Exem. 5. refertur. Alius vero, qui Sabbato virginis Mariæ nomen habentis pudori, amore beatissimæ Dei Mariæ, pepercit, in torneamento occisus, contitionis elicitæ gratiam, & cum hac salutem obtinuit, Ibid. V. Horæ Canonice Exem. 4.

V. SS. Eucharistiæ usum quoque, si possit, omnibus modis persuadeat: ibi enim mensa est, quam paravit Dominus adversum eos, quos tribulavit peccatorum vitiorumque habitus. Ibi humanus ille medicinalis Sanguis later, qui si hauriatur à peccatore, à morbo Caduco ad peccati lapsum impellente eum liberabit. Expectus hanc efficaciam est miles ille, qui concubine amore implicatus, cum S. Bernardi suavis in ægone constitutus SS. Eucharistiæ accepisset; adeo mox mutatus est, ut summè eam detestatus sit, quam summè prius deprecatur, uti fufius in Spec. exem. V. Attritio videte est.

VI. Nonnunquam proderit adhibere medium illud, quo S. Bernardus peccatorem quendam à prava consuetudine abduxit; dum illi suavit, ut triduo tantum ad honorem SS. Trinitatis à familiari sibi vitio abſtineret; quod cum ille fecisset, suavit S. Bernardus ut alterum triduum ad honorem Christi adjiceret, quo consilio observato, ita ille immutatus est, ut etiam sine pacto ullo deinceps abſtineret statuerit.

VII. Salubre quandoque etiam fuerit, dolo bono circumvenire peccatorem, & ad exemplum Nathan Prophetæ, parabolæ, vel etiam historiæ propositione, ipsi status sui periculum, vitæque sceleratæ turpitudinem ostendere; quod tamen initio dissimulante admodum faciendum est, ne artem mox advertens, difficulter capiatur. Parabolæ autem vel historiæ tales possunt esse: 1. Narret, quod Acroamatis Jac. Bidermanni, historiam de filio, qui in vineam ire jussus, patrem in itinere invadens dejecit in terram, & eultro interemit. Inferat subinde, hoc facere peccatorem respectu Dei Patris. 2. Narret ex eod. libro historiam de muliere illa, quæ captivum maritum testudinis suæ musicæ auxilio ex Turcica captivitate liberavit; fingatque, eam postea domi à marito male habitam, & tandem post gravia & repetita vulnera penitus occisam: Inferat hoc peccatores respectu Christi facere. 3. Fingat fuisse Reginam, quæ ex humili loco in aula translatâ ad regias nuptias, misererit se aliquoties rabulis & lixis, & neque à Rege privatim mōnita, neque minis deterrita abſtinerit. Tali parabola propositâ expectet, quid peccator judicet: & tum inferat: Tu es illa Sponsa Spiritus sancti, &c. 4. Fingat aulicam ob delicta sua sæpius à Rege mōnitam, jamque excedendum ab aula amicorum tamen precibus fuisse servatam; sed illum post decies recuperatam, amicorum ope, gratiam apud Regem, necdum tamen respiscere, sed in antiqua peccata frequentius labi: an hic ulteriori amicorum auxilio dignus videbitur? Inferat subinde, peccatorem talem esse, qui toties Sanctorum precibus in gratiam

Arde
Kin

Theo
logia

D. 117
2. 8

viam cum Deo reductus, necdum tamen respiciat. Fingat hominem aliquem eo infania reductum esse; ut ultro vestes exuens porcorum stabulum intraverit, ibique cum porcis habitavit, siliquas & fæces comederit, in luto, si quod vidit, se volutarit, vomitum reborbuerit &c. Inferatque, peccatorem esse talem; belisilque se assimilare, 6. Fingat esse aliquem, qui testamentum, quo ingens, hæreditas ei transcribatur, vili pretio vendiderit: & ostendat talem esse peccatorem, qui gratiam pro vili voluptate vendat.

VII. Fingat Ducem quendam, cuiarx valde opulenta commissa sit, eaque inluperabilis vili pretio corruptum, se & arcem hostibus capitalissimis tradidisse. Inferat hoc peccatorem agere, qui arcem animæ diabolo tradat, 8. Fingat comicum fuisse; qui, cum pollicitus fuisset comædiam exhibere, atque ideo Regem cum tota aula sua invitasset, nunquam tamen in theatrum prodierit, & comædiam auspiciatus sit. Inferat, talem comicum esse peccatorem, qui conversionem differt.

VIII. Quandoque illi ostendat, quantum gaudium creare possit Deo & omnibus Sanctis, si seipsum emendet. Eum in finem proderit attulisse favores speciales, quos peccatoribus sincerè convertis exhibuit Deus, maximè S. Mariæ Magd. Mariæ Ægyptiacæ, Pelagiæ &c.

§. VIII.

Quo modo inducendi qui Inimicitias deponere nolunt.

Difficilis est curatio hujus morbi, quia instar ulceris inimicis præcordiis infixæ hæret inimicitia: & ferme quisque suam iram & indignationem justam putat, & culpam totam in suum inimicum rejicit. Hinc consultum est ut Sacerdos tanquam Dei mediator conetur initio inducere utramque partem ad exhibendam aliqua signa saltem communia mutæ benevolentia, ut est salutiatio, alloquium, aut congressus mutus: per hæc enim aliquando incipit illa nubes dispelli, dum unus experitur alium non esse à se tam alienum, quam existimabat. Ostendat etiam pacis Mediator, se Adversarii causam non agere, sed potius velle ipsius bono, saluti, & tranquillitati consulere.

I. Cum affectu charitatis, proponat illi exemplum Christi, qui in Cruce exclamavit: *Pater dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt*, Lucæ 23. Inferat ergo: Si Dominus inimicis tam gravibus tam liberaliter ignovit, tu servus illis minoribus non ignosces? Hoc exemplo Theodosius Imperator se animabat; cum enim rogaretur, ut veniam iis, qui ipsum offenderant, daret, respondit. Quid mirum est, si nos, qui homines sumus, homini ignoscamus, cum Christus, qui Deus est, inimicis suis tantis tam liberaliter ignoverit?

II. Ostendat, quam necessarium sit, ignoscere inimicis, eo quod alioquin nec nobis dimittantur peccata nostra, uti pater ex sermo Evangelico debitum suum parvum dimittere nolente. Hunc in finem proderit unum alterumve exemplum paulò terribilius adferre, v. g. de Sappirio Sacerdote; qui jam ad martyrium ductus, quia Nicéphoro veniam petenti eam negavit, mutata mente deus immolavit, uti apud *Sarum* 9. Februarii videre est. Aut de muliere; quæ cum in turba hominum ab adolescente leviter impulsâ, & humi prostrata, veniam flexo poplite & junctis manibus petenti negasset, à demone inspectantibus omnibus abrepta & in puteum dejecta est, uti *S. Bernardinus Senensis Ser. 15. Quadr.* refert. Aut de illa muliere, quæ dimittere noluit, in morbo dum ei SS. Eucharistia pro Viatico offertur,

R. P. Arjdeck, Tom. III.

vultum ista avertit, & dixit: *Sicut ego averti vultum ab aliis, nolens eis dimittere, ita Deus avertit nunc, vultum suum à me*: Hæc dicens obiit. *Spec. Exem. V. Dimittere, Exem. 6.* Aut de illo, qui cum esset mortuus, & in Ecclesia pro eo preces consuetæ dicerentur; Crucifixi imago manus retraxit, & auribus opponens dixit: *Nec peperisti, neque parcam, ibid. Exem. 4.* Quod si dubitaret Sacerdos, num is, cum quo agit, seriò ignosceret; posset terribilem illam historiam de Nobili illo Cordubensi narrare; qui quia sic tantum veniam dederat, Angeli duo Sacerdotem ad ejus sepulchrum deducentes, jusserunt SS. Hostiam ex ore auferre; quo factò deturbatum cadaver in fossam, videri desit, uti fufius legere est in *Padag. Christ. p. 2. c. 15. §. 2.*

III. Ostendat, quantos favores Christus exhibuerit iis, qui inimicis ignoverunt: nam S. Gualberto, & alteri cuidam nobili Anglo, post condonatum hostibus, ab illo quidem fratris, ab hoc autem patris eadem, ad Christi effigiem orantibus, visus est Christus, viventis modo, toto capite annuere, & factum approbare, ut *Baron. tom. 2. anno 1051.* testatur. Mulieri verò cuidam, quæ occisorem filii in domum susceperat, ita Deus respondit hanc gratiam, ut filium ejus ex Purgatorio eriperet, & ipsi vitam æternam promitteret, ut *Faber in Fessio S. Steph. conc. 3. n. 3.* refert.

IV. Declaret, quam præclaram habeat occasionem ingentia bona sibi comparandi, si sincerè & liberaliter ignoscat inimicis. Nam 1. per hanc viam facillimè obtinetur remissio peccatorum, juxta illud Christi: *Matth. 6. Si remisseris hominibus peccata eorum, dimittet & vobis Pater vester cælestis delicta vestra. Beati misericordes, quoniam misericordiam consequentur?* ibid. c. 5. Quis autem non libenter tres obolos proximo remitteret, ut aliquot miliones debitorum ipsi remitterentur? 2. Ingens præmium in celo sperare potest: si enim majus meritum ibi est, ubi major difficultas reperitur; quis dubitet, huic actui maximum olim præmium responsurum, sicut maxima in eo difficultas reperitur. 3. Etiam majorem sibi honorem & famam comparare potest ignoscendo: si enim magnam sibi obvenerit gloriam crederet, si exercitum multis millibus constantem superasset: an non majorem obtigisse dicet, si victoriam de seipso reportet, quæ omnium nobilissima est.

V. Ostendat illi, quod inimicus sibi potius: quam ipsi nocuerit: similes enim sunt tales homines, qui alii cui nocent, vulpeculis Samsonis, quæ, dum segetes Philistæorum accendunt, seipsum etiam peremerunt: Similes sunt unicorni, quæ dum alia cornu appetit seipsam ita arbori affigit, ut extrahere illud non possit: Similes sunt gladio Adamantem aut silicem ferienti, qui se potius destruit, quam lapidem: Similes sunt apibus, quæ dum aliis aculeum insigunt, se perimunt: Similes sunt canibus lapidem invadentibus, qui dentes potius suos consumunt, quam lapidi nocent: Similes sunt illi, qui candelam emungit, ac candelæ quidem lumen elarius facit, digitos autem suos adurit & contaminat. Unde S. Hieronymus ad Eustochium ait: *Apud Christianos non qui patitur, sed qui facit contumelias, miser est.*

VI. Ostendat, quam multorum honorum occasio illi sit inimicus, illorum nimirum omnium, quæ, n. 5. indicavi: si ergo amamus eum, qui nobis viam facit ad ingens lucrum faciendum, vel occasionem præbet ingentis præmii obtinendi: si diligimus eos, qui nobis vel in pugilatu vel in Academicis certaminibus sele-

R. 2

ponunt,